

УДК 349.2

DOI <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2019-38-2-153-160>

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СЛУЖБОВО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ

Тютюнник В.К.

LEGAL REGULATION PECULIARITIES OF SERVICE LABOUR RELATIONS IN THE PUBLIC SERVICE

Tiutiunnyk V.K.

У статті розглядаються особливості правового регулювання службово-трудоових відносин на державній службі України, а також проводиться аналіз окремих норм Кодексу законів про працю України і Закону України «Про державну службу», що стосуються праці державних службовців.

Ключові слова: державна служба, службово-трудоові відносини, трудовий договір, контракт, правове регулювання праці.

Постановка проблеми. Державна служба являє собою комплексний правовий інститут. Успішна професійна діяльність державних службовців багато в чому залежить від їх правового положення (статусу) в системі державної служби.

Виконання обов'язків на державній службі передбачає вступ державного службовця в певного роду правові відносини. Характер виникаючих правовідносин і визначає зміст його правового статусу. Питання правового регулювання праці державних службовців, її місце в системі вітчизняного права викликає різні дискусії. Зокрема, тривалий час проблемним залишається питання про розмежування сфер регулювання трудових відносин адміністративним і трудовим правом інституту державної служби.

Стан дослідження. Вивченням зазначеного питання займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, а саме Л. Величко, К. Гусов, М. Іншин, О. Кисельова, О. Коваленко, А. Лушніков, М. Лушнікова, Л. Таль, Ю. Тулупова,

Р. Шабанов, О. Ярошенко тощо.

Окремі аспекти правового регулювання трудових відносин окремих категорій працівників вивчали: В. І. Гребеневич, О. А. Єршова, Ю. Ю. Івчук, Г. А. Капліна, Л. В. Котова, А. М. Слюсар, Л. О. Чіканова.

Проте, варто зазначити, що в сучасних мовах реформи українського законодавства, зазначена проблематика набуває нової актуальності та потребує більшої уваги з боку науковців. Саме тому **метою даної статті** є обґрунтування доцільності правового регулювання службово-трудоових відносин державних службовців нормами трудового права в сучасних умовах реформування законодавства України.

Виклад основного матеріалу. Конституція України в статті 43 в якості одного з основних прав і свобод людини і громадянина закріпила свободу праці, що включає можливість заробляти собі на життя працюю, яку людина вільно обирає або на яку вільно погоджується [1].

Договірне регулювання службово-трудо-вих відносин, які проявом принципу свободи праці, дозволяє реалізувати в повній мірі потреби суб'єктів трудового права.

Як відзначають деякі автори, зараз в літературі активно обговорюється питання про формування «відносного відособленого, автономного блоку законодавчих норм, покликаних регулювати працю державних службовців, – службового права, як підгалузі адміністративного права» [2, с. 91].

Деякі фахівці обґрунтовують державну службу як комплексний міжгалузевий правовий інститут. Так, Л. О. Чіканова зазначає: «Службові відносини розглядаються як складне правове явище, що складається з різних за своєю природою, але нерозривно пов'язаних елементів, що носять як публічно-правовий, так і приватно-правовий характер. Причому цей зв'язок такий, що службово-трудо-ві відносини перебувають ніби всередині державно-службових (публічно-правових) відносин, тобто входить в зміст останніх» [3, с. 18-19].

Підтвердження позиції про поділ відносин з приводу проходження державної служби на зовнішні (регульовані, в основному, конституційним і адміністративним правом) і на внутрішні, регульовані трудовим законодавством, можна також аргументувати, посилаючись на Н. Г. Александрова, який вважає, що кожен єдині, але складне правовідносини потребують розчленування на складові елементи. Це необхідно як з метою теоретичного дослідження, так і практичних цілях ... Кожен складні правовідносини складаються ніби з двох (або більше) нерозривно пов'язаних і взаємообумовлених правовідносин елементарного виду. Останні і будуть елементами складних правовідносин [4, с. 259].

І. І. Швидкий синтезує два зазначені підходи і вказує: «Слід погодитись із необхідністю поширення загальних норм трудового права на державних службовців, адже, всту-

паючи на державну службу, особа стає учасником не тільки державно-службових, але і трудових правовідносин» [5].

Так, на думку спеціалістки в області трудового права Л. О. Чіканової [6, с. 48], принципове значення мають два види таких відносин. Це, по-перше, відносини службовця з державним органом, що виникають у зв'язку зі вступом на державну службу, її проходженням і припиненням. У правовій літературі їх називають «внутрішніми» відносинами. Вони є трудовими відносинами та регулюються нормами трудового права [7, 8].

По-друге, це відносини державного службовця з третіми особами – організаціями або громадянами, що виникають відповідно до компетенції органу, в якому державний службовець перебуває на службі (наприклад, посадові особи державних інспекцій, митних органів, слідчі прокуратури).

Такі відносини, іменовані в правовій літературі «зовнішніми», є адміністративно-правовими і регулюються нормами адміністративного права.

Віднесення «зовнішніх» правовідносин до адміністративно-правовим не викликає сумнівів. У той же час в правовій літературі відсутня єдина думка про характер відносин, віднесених до «внутрішніх». Незважаючи на те, що Закон України «Про державну службу» [9] визнає поширення дії норм законодавства про працю на державних службовців у частині відносин, не врегульованих вищезгаданим законом, більшість фахівців у галузі адміністративного права розглядає їх як державно-службові та відносить до предмету регулювання адміністративного та державного права [10, 11].

Той факт, що державні службовці не є звичайними працівниками, не викликає сумніву. Дійсно, це особлива категорія працівників, але саме працівників, тобто суб'єктів трудових правовідносин. З огляду на саме це, Закон України «Про державну службу» перед-

бачив, що на державних службовців поширюється законодавство про працю з особливостями, встановленими законом.

Трудові та адміністративні правовідносини, що виникають у державних службовців у зв'язку з виконанням обов'язків державної служби, є самостійними видами правових відносин. Вони регулюються різними галузями права і тому не можуть бути об'єднані в єдині державно-службові правовідносини, як це іноді стверджується [10, с. 22].

Правове регулювання державної служби традиційно розглядається наукою трудового права лише в якості одного з проявів суб'єктної диференціації правового регулювання праці, що не виходить за рамки галузі трудового права. Законодавство про державну службу не розглядається як частина трудового законодавства, що встановлює для однієї з категорій найманих працівників – державних службовців – деякі спеціальні правила вступу на роботу, особливі умови праці, додаткові підстави звільнення [12, с. 12].

Таким чином, службові на державній службі відносини за своїм правовим характером є трудовими, а не міжгалузевими. Порівняльний аналіз різних підходів науковців до регулювання трудових відносин між працівником і роботодавцем, з одного боку, і державним службовцем і роботодавцем, з іншого боку, дозволяє зробити висновок про те, що державний службовець є особливим суб'єктом службово-трудового права. При цьому необхідно керуватися тим, що правовий статус державного службовця повинен виводитися з правового статусу працівника, трудові права і обов'язки якого визначені не тільки Конституцією України, (ст. 43.), Але і статтею 2 Кодексу законів про працю України. Правовий статус державного службовця регламентується і конкретизується в Законі про державну службу, в якому закріплені такі основні трудові права як свобода праці, обмеження робочого часу, право на відпочинок, оплачувану щорічну відпустку, на оплату

праці тощо.

Вважаємо, що предмет дослідження правового статусу державного службовця в сфері службово-трудових відносин відрізняється широтою змісту і можна зробити висновок про те, що законодавство про державну цивільну службу в багатьох випадках прямо пов'язане з нормами трудового права.

Закон України «Про державну службу» в статті 1 визначає державну службу як публічну, професійну, політично неупереджену діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави [9], тобто ми можемо розглянути її як різновид професійної праці. Правове регулювання державної служби входить в загальну систему регулювання суспільної праці. Ця система регулюється кількома галузями права – трудовим, цивільним, конституційним правом. В основі поділу відносин з організації та використання праці між предметами названих галузей права знаходяться способи організації суспільної праці, що виражаються в юридичній формі залучення особи в трудову діяльність. Такими формами залучення до праці можуть виступати трудовий договір, цивільно-правова угода, акт обрання або призначення на посаду [13, 14].

Стаття 49² Кодексу законів про працю України [15] передбачає, що вивільнення працівників, які мають статус державних службовців відповідно до Закону України «Про державну службу», здійснюється у порядку, визначеному відповідною статтею, з урахуванням особливостей. Виходячи зі змісту даної норми, слід зазначити, що поширюється на державних службовців законодавство про працю з особливостями, встановленими законодавством про державну службу. Необхідно підкреслити, що трудове законодавство поширюється на державних службовців, але не на саму державну службу. Норми законодавства про працю застосовуються тільки до регулювання деяких умов праці державних службовців, тобто до регламентації власне трудових відносин, але не пов'язаних або суміжних

з ними відносин.

Згідно з частиною 4 статті 24 Закону України «Про державну службу» вступ на посаду державної служби допускається на контрактній основі у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України [9]. Чинний Кодекс законів про працю України містить поняття «контракт», визначаючи його як особливу форму трудового договору [15].

Поняття «контракту» на державній службі є відносно новим правовим явищем. У вітчизняному законодавстві визначення правової природи зазначених контрактів відсутня. У зв'язку з цим представник науки трудового права А. М. Слюсар зазначає, що принципово важливим є положення стаття 3 Кодексу законів про працю України, яка закріпила, що законодавство про працю регламентує трудові відносини працівників усіх підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, виду діяльності й галузевої належності, а також осіб, які працюють за трудовим договором із фізичною особою. Із цього випливає, що будь-який громадянин, маючи статус працівника (робітника або службовця), підпадає під сферу дії трудового права [16, с. 78]. Л. О. Чіканова вважає службовий контракт термінологічною особливістю трудового договору на державній службі [17, с. 136-137]. Аналогічну позицію займає і О. А. Єршова [18]. Г. С. Скачкова розглядає контракти з державними службовцями як самостійні види трудового договору, які мають яскраво виражене адміністративно-правове «забарвлення» [19, с. 5].

Однак контракт з державним службовцем при всій схожості з трудовим договором, що укладається з працівником, має принципові особливості. Характерними рисами трудового договору як угоди між працівником і роботодавцем виступають такі ознаки:

- предметом трудового договору є угода про здійснення працівником певної трудової функції;

- трудовий договір виступає в якості підстави виникнення трудових правовідносин;

- особистий характер трудового договору;

- умови узгоджуються сторонами;

- волевиявлення сторони трудового договору автономна;

- сторони юридично рівноправні;

- сторони трудового договору відповідальні за його порушення [20, 21].

На нашу думку, не всі з цих ознак можуть бути застосовні до контрактів з державними службовцями. Вони також носять особистий характер, для них характерна певна автономія волі сторін при формально-юридичній рівності і відповідальності за порушення умов. Відмінності полягають в наступному:

- контрактом з державним службовцем визначається не трудова функція, а посадові обов'язки службовця;

- контракт про проходження державної служби не є підставою виникнення державно-службових відносин. Такою підставою є акт про призначення службовця на посаду, сам же контракт має другорядне значення. На певних етапах державно-службові відносини можуть існувати і не будучи врегульованими контрактом;

- умови контракту про проходження державної служби не встановлюються сторонами, а визначені в законодавчому порядку. Сторони можуть визначити в договорі окремі умови здійснення професійної службової діяльності, однак в межах визначених законодавством повноважень.

Таким чином, трудовий договір про проходження державної служби покликаний здебільшого не визначати індивідуальні умови проходження державної служби, а зафіксувати факт добровільного двостороннього волевиявлення її проходження.

Український науковець М.І. Іншин цілком справедливо називає трудовий договір первісною юридичною формою в порядку-

вання виробничого процесу [22, с. 403]. На індивідуально-організовану працю трудове законодавство поширюється тільки тоді, коли відносини між роботодавцем і особою, яка виконує роботу, приймають юридичну форму трудового договору. У цьому випадку законодавство про працю застосовується тільки в частині, що регулює трудові права і обов'язки працівників.

Як же зазначалось нам раніше, відносини на державній службі по своїй природі є трудовими, і тому мають пріоритетно регулюватися нормами трудового права з урахуванням специфіки даного виду професійної діяльності, встановленої спеціальним законом про державну службу [23, с. 108].

Так само в сфері публічно-організованої праці норми трудового права повинні застосовуватися лише в тій частині, де ними встановлюються загальні для всіх осіб гарантії трудових прав. Регулювання ж організації державної служби, її управління, і в тому числі встановлення умов її проходження (таких як посади державної служби, змісту посадових повноважень і обов'язків, умов проходження служби, соціально-трудова гарантії службовцям), виходять за межі рівня колективного регулювання праці.

Висновки. Особливості правового регулювання державної служби стосуються всього спектру службових трудових відносин, зачіпають їх виникнення, зміст, зміну, припинення. Проте Закон України «Про державну службу» не в повному обсязі регулює питання правового регулювання праці державної служби, а саме питань, що стосуються відпусток, дисциплінарної відповідальності, соціальних гарантій і компенсації службовців. Отже, на державних службовців поширюється в цій частині трудове законодавство і законодавство про соціальне забезпечення.

Зазначені особливості правового регулювання державної служби дозволяють, на наш погляд, розглядати його в якості відносно ав-

тономної системи в загальній системі правового регулювання праці. Правове регулювання державної служби – відносно нова правова система, яка виникає на основі трудового та адміністративно-правового регулювання.

Література:

1. Конституція України [Електронний ресурс]: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254k/96-вр>.
2. Никандров Г. Г. Проблемы расторжения контракта с главой местной администрации: пределы применимости трудового законодательства / Г. Г. Никандров // Трудовое право / Г. Г. Никандров., 2011. – С. 89–98.
3. Чиканова Л. А. Применение трудового законодательства к служебным отношениям на государственной гражданской службе: теория и практика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юр. наук / Чиканова Л. А. – М., 2005. – 45 с.
4. Александров Н. Г. Трудовое правоотношение / Н. Г. Александров. – М., 2009. – 344 с.
5. Швидкий І. І. Сутність службово-трудова відносин працівників органів внутрішніх справ [Електронний ресурс] / І. І. Швидкий – Режим доступу до ресурсу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/admin-pravo/493-stetsenko/21470-2012-06-24-11-37-05.html>.
6. Чиканова Л. А. Правовое регулирование труда государственных служащих: перспективы развития / Л. А. Чиканова // Журнал российского права / Л. А. Чиканова., 2000. – С. 48–54.
7. Жернаков В. Трудовое право [Електронний ресурс] / В. Жернаков, С. Прилипко, О. Ярошенко // Право. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/1194092043315/pravo/trudovi_pravovidnosini_osnova_predmeta_trudovogo_prava.
8. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина [Електронний ресурс] / Під ред. В. Б. Авер'янова. - К., 2004.- 584 с. - Режим доступу до ресурсу: <https://lawbook.online/administrativnoe-pravo-ukrainyi/vidi-administrativno-pravovih-52642.html>.
9. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
10. Старилов Ю. Н. Служебное право. Учебник / Старилов Ю.Н. - М.: БЕК, 1996. - 698 с.

11. Ноздрачев А. Ф. О развитии административного законодательства / А. Ф. Ноздрачев, В. С. Пронина, Б. Б. Хангельдыев // Государство и право / А. Ф. Ноздрачев, В. С. Пронина, Б. Б. Хангельдыев., 1996. – С. 3–18.

12. Чиканова Л. А. Государственные служащие / Под ред. проф. Б.А. Шеломова. – М.: Юрист, 1998. – С. 25.

13. Процевський В. О. Місце правових норм, присвячених регулюванню праці, в системі права України / В. О. Процевський // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «ПРАВО» / В. О. Процевський., 2018. – С. 5–9.

14. Качуровський С. В. Регулювання трудових правовідносин державних службовців / С. В. Качуровський, Л. О. Кузнецова // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Правове регулювання суспільних відносин в умовах демократизації Української держави» (2012 р. м. Київ) / С. В. Качуровський, Л. О. Кузнецова. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – С. 31–32.

15. Кодекс законів про працю України: Кодекс від 10.12.1972 № 322-VIII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

16. Слюсар А. М. Правовий статус суб'єктів трудового права України: теоретико-правовий аспект: [монографія] / А.М. Слюсар.– Х.: ФІНН, 2011. – С. 78 - 79.

17. Чиканова Л. А. Применение трудового законодательства к служебным отношениям на государственной гражданской службе: Теория и практика [Електронний ресурс] / Людмила Алексеевна Чиканова // Москва. – 2005. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.dissercat.com/content/primenenie-trudovogo-zakonodatelstva-k-služhebnyim-otnosheniyam-na-gosudarstvennoi-grazhdansk>.

18. Ершова Е. А. Служебный контракт: стороны, понятие, содержание и форма [Електронний ресурс] // Трудовое право. – 2006. – № 1. – Режим доступу до ресурсу: <http://centerbereg.ru/n3157.html>.

19. Скачкова Г. С. Трудовые договоры в различных сферах деятельности / Скачкова Г. С. – М.: Проспект, 2001. – 208 с.

20. Селезень С. В. Трудовий договір як правова форма закріплення волі сторін трудових правовідносин / С. В. Селезень // Право і безпека / С. В. Селезень., 2010. – С. 150–153.

21. Гребеневич В. І. Правове регулювання укладення або зміни трудового договору / В. І. Гребеневич // Тези доповідей підсумкової науково-теоретичної конференції наукового товариства курсантів інституту (Україна, м. Київ, 28 березня 2014

року) / В. І. Гребеневич. – К.: ННІПФПМГБВВ НАВС, 2014. – С. 208-209.

22. Іншин М. І., Мацюк А. Р., Соцький А. М., Щербина В. І. Курс порівняльного трудового права: підручник / за ред. акад. А. Р. Мацюка. – Харків: Ніка Нова, 2011. – 980 с.

23. Тютюнник В. К. Правове регулювання трудових відносин на державній службі: питання теорії та практики / В. К. Тютюнник, Л. В. Котова // Актуальні проблеми права: теорія і практика / В. К. Тютюнник, Л. В. Котова., 2019. – № 1 (37) – С. 103–110.

References:

1. Konstytutsiia Ukrainy [Elektronnyi resurs]: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR // Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu do resursu: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254k/96-vr>.

2. Nykandrov N. H. Problemy rastorzheniya kontrakta s glavoi mestnoi admynstratsyy: predely pryemymosty trudovoho zakonodatelstva / N. H. Nykandrov // Trudovoe pravo / N. H. Nykandrov., 2011. – S. 89–98.

3. Chykanova L. A. Prymenenye trudovoho zakonodatelstva k sluzhebnyim otnosheniyam na hosudarstvennoi hrazhdanskoi sluzhbe: teoriya y praktyka : avtoref. Dys. Na zdobuttia nauk. Stupenia dokt. Yur. Nauk / Chykanova L. A. – M., 2005. – 45 s.

4. Aleksandrov N. H. Trudovoe pravootnoshenye / N. H. Aleksandrov. – M., 2009. – 344 s.

5. Shvydkyi I. I. Sutnist sluzhbovo-trudovykh vidnosyn pratsivnykiv orhaniv vnutrishnikh sprav [Elektronnyi resurs] / I. I. Shvydkyi – Rezhym dostupu do resursu: <http://radnuk.info/pidrychnuku/admin-pravo/493-stetsenko/21470-2012-06-24-11-37-05.html>.

6. Chykanova L. A. Pravovoe rehulyrovanye truda hosudarstvennykh sluzhashchykh: perspektyvy razvytyia / L. A. Chykanova // Zhurnal rossyiskoho prava / L. A. Chykanova., 2000. – S. 48–54.

7. Zhernakov V. Trudove pravo [Elektronnyi resurs] / V. Zhernakov, S. Prylypko, O. Yaroshenko // Pravo. – 2012. – Rezhym dostupu do resursu: https://pidruchniki.com/1194092043315/pravo/trudovi_pravovidnosini_osnova_predmeta_trudovogo_prava.

8. Averianov B. B. Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichnyi kurs: Pidruch.: U dvokh tomakh: Tom 1. Zahalna chastyna [Elektronnyi resurs] / Pid red.. V. B. Averianova. – K., 2004.- 584 s. – Rezhym dostupu do resursu: <https://lawbook.online/administrativnoe-pravo-ukrainyi/vidi-administrativno-pravovih-52642.html>.

9. Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrainy vid 10.12.2015 № 889-VIII [Elektronnyi resurs] // Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu do resursu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.

10. Starylov Yu. N. Sluzhebnoe pravo. Uchebnyk / Starylov Yu.N. – M.: BEK, 1996. – 698 s.

11. Nozdrachev A. F. O razvytyi admynstratyvnoho zakonodatelstva / A. F. Nozdrachev, V. S. Pronyna, B. B. Khanheldyev // Hosudarstvo y pravo / A. F. Nozdrachev, V. S. Pronyna, B. B. Khanheldyev., 1996. – S. 3–18.

12. Chykanova L. A. Hosudarstvennye sluzhashchye / Pod red. Prof. B.A. Shelomova. – M.: Yuryst, 1998. – S. 25.

13. Protsevskiy V. O. Mistse pravovykh norm, prysviachenykh rehuliuvaniu pratsi, v systemi prava ukrainy / V. O. Protsevskiy // Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody «PRAVO» / V. O. Protsevskiy., 2018. – S. 5–9.

14. Kachurovskiy S. V. Rehuliuвання трудових правових відносин державних службовців / S. V. Kachurovskiy, L. O. Kuznietsova // Materialy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Pravove rehuliuвання suspilnykh vidnosyn v umovakh demokratyzatsii Ukrainy» (2012 r. M. Kyiv) / S. V. Kachurovskiy, L. O. Kuznietsova. – K.: NTUU «KPI», 2012. – S. 31–32.

15. Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainy: Kodeks vid 10.12.1972 № 322-VIII [Elektronnyi resurs] // Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu do resursu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

16. Sliusar A. M. Pravovy status subiektiv trudovoho prava Ukrainy: teoretyko-pravovy aspekt: [monohrafiia] / A.M. Sliusar.– Kh.: FINN, 2011. – S. 78 - 79.

17. Chykanova L. A. Prymenenye trudovoho zakonodatelstva k sluzhebnyim otnosheniyam na hosudarstvennoi hrazhdanskoi sluzhbe: Teoriya y praktyka [Elektronnyi resurs] / Liudmyla Alekseevna Chykanova // Moskva. – 2005. – Rezhym dostupu do resursu: <https://www.dissercat.com/content/primenenie-trudovogo-zakonodatelstva-k-sluzhebnyim-otnosheniyam-na-gosudarstvennoi-grazhdansk>.

18. Ershova E. A. Sluzhebnyi kontrakt: storony, poniatye, soderzhanye y forma [Elektronnyi resurs] // Trudovoe pravo. – 2006. – № 1. – Rezhym dostupu do resursu: <http://center-bereg.ru/n3157.html>.

19. Skachkova H. S. Trudovye dohovory v razlychnykh sferakh deiatelnosti / Skachkova H. S. – M.: Prospekt, 2001. – 208 s.

20. Selezen S. V. Trudovyi dohovir yak pravova forma zakriplennia voli storin trudovykh

pravovidnosyn / S. V. Selezen // Pravo i bezpeka / S. V. Selezen., 2010. – S. 150–153.

21. Hrebenevych V. I. Pravove rehuliuвання ukladennia abo zminy trudovoho dohovoru / V. I. Hrebenevych // Tezy dopovidei pidsumkovoї naukovo-teoretychnoi konferentsii naukovoho tovarystva kursantiv instytutu (Ukraina, m. Kyiv, 28 bereznia 2014 roku) / V. I. Hrebenevych. – K.: NNIPFPMHBVV NAVS, 2014. – S. 208-209.

22. Inshyn M. I., Matsiuk A. P., Sotskyi A. M., Shcherbyna V. I. Kurs porivnialnoho trudovoho prava: pidruchnyk / za red. Akad. A. R. Matsiuka. – Harkiv: Nika Nova, 2011. – 980 s.

23. Tiutiunyk V. K. Pravove rehuliuвання трудових відносин на державній службі: питання теорії та практики / V. K. Tiutiunyk, L. V. Kotova // Aktualni problemy prava: teoriiai praktyka / V. K. Tiutiunyk, L. V. Kotova., 2019. – № 1 (37) – S. 103–110.

Тютюнник В.К. Особенности правового регулирования служебно-трудовых отношений на государственной службе. – Статья.

Исследована связь общественных служб с трудовым, а не межотраслевым законодательством. Отмечено, что трудовой правовой характер отношений на государственной службе особенно ярко проявляется на примере коллективных отношений. Подходы ученых к регулированию обслуживания и трудовых отношений с нормами трудового или административного права противопоставлены. Делается вывод о том, что государственный служащий является особым субъектом трудового права. Следует обратить внимание на то, что правовой статус государственного служащего должен быть выведен из правового статуса работника. В статье раскрываются особенности правового регулирования трудовых отношений на государственной службе Украины, а также анализируются некоторые нормы Трудового кодекса Украины и Закона Украины «О государственной службе», касающиеся работы государственных служащих. Необходимость изменения законодательства Украины в части установления конкретных пределов распространения на правовое регулирование официальных (трудовых) отношений норм трудового права в целом и в сфере труда в частности, с учетом особенностей и порядка заключения заключены трудовые договоры с государственными служащими с целью отстаивания взаимных прав, законных интересов и обязанностей между государством и категориями работников. Отмечается, что понятие «контракт» на государственной службе является относительно новым юридическим явлением. В законодательстве Украины

нет определения правовой природы этих договоров. Характеристики вышеупомянутых контрактов описаны. Они также носят личный характер, характеризуются определенной автономией воли сторон при формальном юридическом равенстве и ответственности за нарушение условий. Установлено, что правовое регулирование государственной службы является относительно новой правовой системой, которая возникает на основе трудового и административно-правового регулирования.

Ключевые слова: государственная служба, трудовые и трудовые отношения, трудовой договор, договор, правовое регулирование труда.

Tiutiunnyk V. K. Legal regulation peculiarities of service labour relations in the public service. – Article.

The affiliation of the public service relations to labour, and not intersectoral law is researched. It is noted that the labour-legal nature of relations in the public service is particularly evident in the example of collective relations. The approaches of scientists to the regulation of service and labour relations with the norms of labour or administrative law are contrasted. It is concluded that a civil servant is a particular subject of labour law. The attention should be paid to that the legal status of a civil servant must be deduced from the legal status of the employee. The article reveals the peculiarities of the legal regulation of labour relations in the civil service of Ukraine, as well as the analysis of certain rules of the Labour Code of Ukraine and the Law of Ukraine “On Civil Service” concerning the work of civil servants. The necessity of changes of the legislation of Ukraine in terms of establishing specific limits of distribution to the legal regulation of official (labour) relations of the labour

law norms in general and in the sphere of labour in particular, providing peculiarities and the procedure of concluding labour contracts with civil servants for the purpose of mutual rights asserting, legitimate interests and responsibilities between the state and the categories of employees is proved. It is noted that the concept of the “contract” in the civil service is a relatively new legal phenomenon. There is no definition of the legal nature of these contracts in Ukrainian law. The characteristics of the abovementioned contracts are described. They are also personal in nature, characterized by certain autonomy of the will of the parties under formal legal equality and responsibility for conditions violation. It is determined that the legal regulation of the civil service is a relatively new legal system, which arises on the basis of labour and administrative-legal regulation.

Keywords: public service, service and labour relations, employment contract, contract, legal regulation of labour.

Авторська довідка:

Тютюнник Вікторія Костянтинівна – аспірантка юридичного факультету Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, головний спеціаліст відділу зовнішніх зносин управління зовнішніх зносин, промоції та інноваційного розвитку Департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин Луганської обласної державної адміністрації.

Стаття надійшла до редакції 12 грудня 2019р.